

Gulbenes Mūzikas skolas mācību priekšmeta programma Vispārējās klavieres

1. Mācību priekšmeta programmas mērķi :

- 1.1. apgūt Vispārējo klavieru mācību priekšmeta programmu;
- 1.2. sniegt audzēkņiem pamatzināšanas un pamatiemaņas klavieru spēles teorijā un praksē;
- 1.3. veidot audzēkņu muzikālo uztveri, izpratni par mūzikas stiliem, spēju patstāvīgi analizēt atskaņojamos skaņdarbus;
- 1.4. attīstīt audzēkņu profesionālās spējas.

2. Mācību priekšmeta programmas uzdevumi :

- 2.1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi;
- 2.2. veidot prasmes un iemaņas nošu lasīšanai vienlaicīgi divās nošu atslēgās un divās līnijkopās;
- 2.3. attīstīt kustību koordināciju, vienlaicīgi darbojoties ar rokām un kājām;
- 2.4. attīstīt harmonisko dzirdi un domāšanu;
- 2.5. balstīties uz katra audzēkņa individuālajām spējām.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību periods: IP Stīgu instrumentu spēle – Vijoles spēle 7 gadi, IP Stīgu instrumentu spēle - Kokles spēle, IP Taustiņinstrumentu spēle - Akordeona spēle, IP Pūšaminstrumentu spēle, IP Sitaminstrumentu spēle 5 gadi;
- 3.2. mācību nedēļu skaits: 175 (sešu gadu apmācība), 245 (astoņu gadu apmācība);
- 3.3. kopējais kontaktstundu skaits: 87,5 (sešu gadu apmācība), 122,5 (astoņu gadu apmācība) ;
- 3.4. mācību gads paredzēts izglītojamajiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā.

4. Mācību sasniegumu vērtēšanas kritēriji, pamatprincipi un kārtība:

- 4.1. mācību sasniegumus vērtē:
 - 4.1.1. pārbaudījumu komisija – mācību koncertos, tehniskajās ieskaitēs, pārceļšanas ieskaitēs un noslēguma eksāmenos;
 - 4.1.2. pedagogs – ikdienas darbā, kā arī semestra un mācību gada noslēgumā;
 - 4.1.3. vērtēšanas kritērijus mācību koncertos, tehniskajās ieskaitēs, pārceļšanas ieskaitēs un noslēguma eksāmenos (skatīt pielikumā Nr. 1);
- 4.2. tehniskā ieskaite un ikdienas darba sasniegumi tiek vērtēti ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā:
 - augsts apguves līmenis: 10 (izcili), 9 (teicami);
 - optimāls apguves līmenis: 8 (ļoti labi), 7 (labi), 6 (gandrīz labi);
 - vidējs apguves līmenis: 5 (viduvēji), 4 (gandrīz viduvēji);
 - zems apguves līmenis: 3 (vāji), 2 (ļoti vāji), 1 (ļoti, ļoti vāji);

- 4.3. semestra atzīmi veido:
 - 4.3.1. vērtējums mācību koncertā;
 - 4.3.2. vērtējums tehniskajā ieskaitē (izņemot II semestri 6. klasē);
 - 4.3.3. ikdienas darba vidējais vērtējums;
- 4.4. semestra vērtējums ir neapmierinošs (>4), ja mācību koncertā un tehniskajā ieskaitē nav saņemts pietiekams vērtējums (vismaz 4);
- 4.5. gada atzīmi veido I un II semestra vidējais vērtējums;
- 4.6. noslēguma eksāmena vērtējumu veido:
 - 4.6.1. tehniskās daļas vērtējums (30%);
 - 4.6.2. mākslinieciskās daļas vērtējums (70%).
- 4.7. galīgo atzīmi veido II semestra, gada un noslēguma eksāmena vidējais vērtējums.

5. Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un veidi:

- 5.1. tehniskā ieskaite apmācības pēdējā mācību gada I pusgadā: 7 gadu apmācībā – etīde un Re mažors, 5 gadu apmācībā – etīde un Sol mažors;
- 5.2. mācību koncerts I semestrī, skaņdarbi jāatskaņo no galvas:
 - 2.- 4.(5.)apmācības gads – polifonisks skaņdarbs un etīde,
 6. apmācības gads – lirisks skaņdarbs un etīde;
- 5.3. pārceļšanas ieskaite II semestrī 1., 2. apmācības gadā – divi dažāda rakstura skaņdarbi; 3., 4.,5. apmācības gadā – izvērstas formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs; 6. apmācības gadā – polifonisks skaņdarbs un izvērstas formas skaņdarbs;
- 5.4. noslēguma eksāmens – izvērstas formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs;
- 5.5. noslēguma eksāmena mākslinieciskās daļas noklausīšanās II semestrī .

6. Mācību priekšmeta programmas apguves secība:

1. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas;apjoms – 0,5 stundas nedēļā;
2. Vispārējo klavieru programmas uzdevumi:
 - 2.1. veidot izpratni par toņa veidošanas nozīmi skaņdarba mākslinieciskajā izpildījumā;
 - 2.2. apzināt aplikatūras nesaraujamo saistību ar nošu tekstu
3. Priekšmeta saturs:

Ievads vispārējo klavieru apmācībā:

 - iepazīšanās ar klavieru, kā mūzikas instrumenta, un klaviatūras uzbūvi un skaņas veidošanās mehānismu;
 - attīstīt spēju uztvert klaviatūru caur tausti, ar redzi kontrolējot atskaņojamo nošu materiālu; non legato un legato kustības apguve
4. Pārceļšanas ieskaite II semestrī – divi dažāda rakstura skaņdarbi.

5. Ieteicamā nošu literatūra:

- L. Mocarts Menuets;
- A. Gedike Šūpļa dziesma;
- A. Grečaņinovs Mazurka;
- K. Černi Etīde Do mažorā.

2. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā
2. Vispārējo klavieru programmas uzdevumi:
 - 2.1. staccato kustības apguve;
 - 2.2. staccato veidošana ar locītavas palīdzību.
3. Priekšmeta saturs:
 - pirksta piesitiena pilnveidošana;
 - piesitiena izmaiņas atkarībā no skaņdarba rakstura;
 - darbs pie skaņdarba formas izpratnes.
4. Pārbaudes formas:
 - mācību koncerts I semestrī – polifons skaņdarbs un etīde;
 - pārceļšanas ieskaite II semestrī – divi dažāda rakstura skaņdarbi.
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - L. Mocarts Burē;
 - A. Žilinskis Etīde Do mažorā;
 - R. Šūmanis Karavīru maršs;
 - D. Šteibelts Adagio.

3. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā
2. Vispārējo klavieru programmas uzdevumi:
 - 2.1. legato kustības pilnveidošana melodiskās līnijās ar plašiem intervāliem;
 - 2.2. veidot padziļinātu izpratni par polifonu skaņdarbu uzbūvi.
3. Priekšmeta saturs:
 - veidot prasmes polifonu skaņdarbu balsvedības ieraudzīšanā un veidošanā uz instrumenta;
 - iepazīties ar klavieru pedāļiem (una corda un tre corda) un izmaiņām skaņdarba skanējumā, izmantojot katru no tiem;
 - apgūt tiešo pedalizāciju.

4. Pārbaudes formas:
 - mācību koncerts I semestrī – polifons skaņdarbs un etīde;
 - pārcelšanas ieskaite II semestrī – izvērstas formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs.
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - J.S. Bahs Menuets sol minorā;
 - V. Damkombs Sonatīne Do mažorā;
 - A. Grečaņinovs Mazurka;
 - F. Lekuppe Etīde Do mažorā.

4. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā
2. Programmas uzdevumi:
 - 2.1. apgūt kavēto pedalizāciju;
 - 2.2. staccato štriha veidošana ar pirkstu palīdzību.
3. Programmas saturs:
 - strādāt pie skaņas veidošanas dažāda stila skaņdarbos;
 - pilnveidot staccato kustību.
4. Pārbaudes formas:
 - mācību koncerts I semestrī – polifons skaņdarbs un etīde;
 - pārcelšanas ieskaite II semestrī – izvērstas formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs.
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - J. Haidns Menuets Sol mažorā;
 - L. Bēthovens Sonatīna Sol mažorā;
 - P. Čaikovskis Sena franču dziesmiņa;
 - K. Gurlits Etīde Do mažorā.

5. apmācības gads (kā pēdējais apmācības gads)

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā
2. Padziļināti strādāt pie skaņdarba formas, ļaujot audzēknim to patstāvīgi analizēt.
3. Programmas saturs:
 - darbs pie skaņdarba formas saglabāšanas visa skaņdarba laikā;
 - pedalizācija kā muzikālās gaumes rādītājs.

4. Pārbaudes formas:

- I semestrī – tehniskā ieskaite – etīde un gamma Sol mažors;
- II semestrī – mācību priekšmeta noslēguma eksāmens – izvērsta formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs.

5. Ieteicamā nošu literatūra:

- J.S. Bahs Menuets Sol mažorā;
- M. Klementi Sonatīna Do mažorā (I vai II daļa);
- T. Nikolajeve Maza pasaciņa;
- A. Lešhorns Etīde Do mažorā.

5. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā

2. Programmas uzdevumi:

2.1. darbs pie skaņdarba formas izpratnes.

3. Programmas saturs:

- ļaut audzēknim savu skaņdarbu analizēt patstāvīgi, pēc tam visu kopīgi pārrunājot;
- skaidrot tonālo attiecību nozīmi skaņdarba uzbūvē.

4. Pārbaudes formas:

mācību koncerts I semestrī – polifons skaņdarbs un etīde;
pārcelšanas ieskaite II semestrī – izvērsta formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs.

5. Ieteicamā nošu literatūra:

- J.S. Bahs Menuets Sol mažorā;
- M. Klementi Sonatīne Sol mažorā (I vai II daļa);
- D. Kabaļevskis Klauni;
- F. Lekuppe Etīde la minorā.

6. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā

2. Programmas uzdevumi:

- 2.1. turpināt darbu pie dažādas formas un stila skaņdarbiem;
- 2.2. pilnveidot pedalizāciju.

3. Programmas saturs:

- tiešā vai kavētā pedāļa izmantošana, ņemot vērā skaņdarba stilu un raksturu;
- una corda un tre corda pedāļu nozīme skaņdarbu izpildījumā;

- ļaut audzēknim patstāvīgi izveidot pedalizāciju skaņdarbā, pēc tam stundā labojot un skaidrojot pieļautās kļūdas.

4. Pārbaudes formas:

- mācību koncerts I semestrī – lirisks skaņdarbs un etīde;
- pārceļšanas ieskaite II semestrī – polifons skaņdarbs un izvērsta formas skaņdarbs.

5. Ieteicamā nošu literatūra:

G.F. Hendelis Sarabanda ar variācijām;
 J. Mediņš Sonatīna Do mažorā;
 S. Prokofjevs Pasaciņa;
 A. Lemuāns Etīde op.37 Nr.32

7. apmācības gads

1. Stundu skaits: 17,5 mācību stundas; apjoms – 0,5 stundas nedēļā

2. Programmas uzdevumi:

1. veidot audzēkņa spējas koncentrēt savu uzmanību visu priekšnesuma laiku,
2. turpināt darbu pie skaņdarba formas izpratnes.

3. Programmas saturs:

- pilnveidot audzēkņa prasmes brīvi tehniski un emocionāli muzicēt;
- darbs pie skaņdarba satura izpratnes un tā atklāsmes prasmes;
- dažādas pedalizācijas tehnikas, dažādu piesitienu kā skaņas veidošanas veidu izmantošana klavierspēlē.

4. Pārbaudes formas:

- tehniskā ieskaite I semestrī – tehniskā ieskaite – etīde un gamma Re mažors;
- II semestrī – mācību priekšmeta noslēguma eksāmens – izvērsta formas skaņdarbs un lirisks skaņdarbs.

5. Ieteicamā nošu literatūra:

J.S. Bahs Maza prelūdija Nr.7 mi minorā;
 V.A. Mocarts Sonatīne Do mažorā;
 S. Maikapars Romance;
 F. Lekuppe Etīde op.24 Nr.14